

Ristikon toteutuksen synnyttäminen

Piirrosvihjeet ja muu kuvitus ristikkoon saadaan joko itse piirtämällä tai käyttämällä jotain kuvapankkia. Itse piirretty jälki on yleensä tasalaatuisempaa ja se mahdollistaa monipuolisemman materiaalin. Kuvapankkeja käyttämällä kuvien muokkaaminen ja tilanteeseen istuttaminen on hankalampaa. Piirtäen pystyy rakentamaan useiden kuvien kokonaisuuksia, jolla voi tarjota ratkojalle suuremman kokemuksen tai haasteen.

Vaikeusastetta voi lisätä tuottamalla kuvaan hieman häiriötekijöitä. Kuvaan voi lisätä elementtejä, tapahtumaa tai ihmisiä. Kun tulkittavia asioita tulee lisää, myös ratkaisun hakeminen monimutkaistuu. Häiriötekijän voi luoda myös samanmittaisilla sanoilla: jos kuvassa on esimerkiksi lentävä kotka, niin ratkaisusana voi olla lintu, lento, kotka, liito. Tai vaikeampana yhteytenä: elävä, osata, uljas, upeus.

Sopivaa kuvaa miettiessä kuvittaja harmitsee tarkoin tuttuuden ja yllätyksellisyyden akselia. Liian suuri yllätys kuvan ja ratkaisun välillä tuottaa todennäköisesti plääh-elämyksen, eikä yhteyttä välttämättä ymmärrä kuin kuvittaja itse. Hyvin tunnistettavat ja tutut kuvat tuottavat läpikirjoitettavan ristikon.

Kuvituksellisesti haasteellisimpia ovat

useamman vihjeen sisältävät laajemmat kuvakokonaisuudet. Ne mahdollistavat runsaamman kuvallisen kerronnan, mutta vaarana on häiriötekijöiden liiallinen määrä. Katsottavaa ja tulkittavaa on helppoa liikaa. Etenkin vaikeimmissa ristikoissa laajempien piirrosvihjeiden ja -teemojen käyttö on hyvä tapa taata myös kuvavihjeiden haastavuus.

Tekstityylin valinnassa kannattaa kiinnittää huomio fonttien määrään. Rauhallisen mutta silti dynaamisen ulkoasun saa parhaiten aikaiseksi kahdella eri fontilla. Toinen näistä on pääfontti ja toinen tehostefontti.

Värien harmonia on tärkeää. Jos on valinnut tehostefontin väriksi kirkkaan sinisen, voi muiksi väreiksi valita tämän saman sinisen eri sävyjä. Näitä voi käyttää esimerkiksi tuulissa ja pääkuvan ratkaisusanojen taustalla. Monet graafiset ohjelmat opastavat värien valinnassa, jolloin yhteen sopivia värejä ei tarvitse itse keksiä.

Kuva- ja tekstivihjeitä paikalleen laitettaessa kannattaa kiinnittää huomiota tilankäyttöön. Vihjeiden pitää luonnostaan hahmottua ratkaisusanojen yhteyteen. Ratkojaa ei pidä turhaan kiusata väärin sijoitelluilla vihjeillä. Vihjeitä ei myöskään ole syytä sijoittaa niin kiinni toisiinsa, että se tuottaisi vaikeutta lukea tekstiä tai ymmärtää kuvia. Tarkastelemalla toisten toteuttamia ristikoita huomaa sekä hyviä että huonoja kohtia. Niistä voi ottaa oppia.

Heli Kärkkäinen

heli.karkkainen@sanaris.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:

www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/